

Οι πολεμικές περιπέτειες της Θεσπρωτίας δεν τελειώνουν με το γνωστό νυχτερινό τοιμπούσι στην πλατεία του χωριού, καθώς το 168 π.Χ., όταν ο Αιμίλιος Παύλος (*Lucius Aemilius Paulus*) συνέτριβε τον Περσέα στην Πύδνα, ο Λεύκιος Ανίκιος (*Lucius Anicius Gallus*) προήλαυσε νικηφόρα στην Ήπειρο.

Όμως, η ηρωική αντίσταση των Θεσπρωτών, σε μια εποχή πολιτικού κυνισμού, όπου οι υπόλοιπες ελληνικές δυνάμεις είχαν υποτιμήσει το ρωμαϊκό παράγοντα, στάθηκε αφορμή για τούτο το παραμύθι.

Ένα παραμύθι ιστορικό, όσο τα ιστορικά γεγονότα που εκτυλίσσονται στη ραχοκοκαλιά του. Ένα παραμύθι που κατάφερε να ανατρέψει τη λησμονιά που επιφέρει ο χρόνος, γιατί αυτή είναι η χειρότερη ήττα. Και το δικαίωμα στο παραμύθι είναι το δικαίωμα σε μια άλλη, πιο όμορφη, πιο δίκαιη τάξη του κόσμου. Αντ' αυτού μας προσφέρουν συνεχώς το παραμύθιασμα. Σοφή γλώσσα, πώς λοιδορείς!

50 ΧΡΟΝΙΑ Asterix

Ο Αστεριξ στη Θεσπρωτία

Πενήντα ολόκληρα χρόνια, 33 άλμπουμ, 325 εκατομμύρια αντίτυπα σε πωλήσεις, 107 διαφορετικές γλώσσες και διαλέκτους, μεταξύ των οποίων αρχαία ελληνικά, ποντιακά, κρητικά και κυπριακά, 462 λίτρα σιλικής μελάνης και... 2.211 λίτρα μύρας, αν πιστέψουμε το εξώφυλλο του Αστεριξ και Κλεοπάτρα του 1965. Τελικά, ούτε τους ήρθε... ο ουρανός στο κεφάλι, ούτε ρυτίδες έκαναν, ούτε πέρασαν στη λήθη.

Αντίθετα, πενήντα χρόνια μετά, το χωριό των τρελών, όπως το αποκαλούν οι Ρωμαίοι, σύμβολο αντίστασης σε κάθε μορφή καταπίεσης, συνεχίζει να αποτελεί ένα κόσμο ελευθερίας μέσα σε μια ζωή αναγκαιότητας...

Στον κόσμο του Αστεριξ και των Γαλατών επικρατεί μια ιστορικά ακριβής αχνρότητα, όπου το παρελθόν συναντιέται αρμονικά με τα σύγχρονα γεγονότα, τα σύγχρονα ήθη μετατρέπονται σε παλαιά και τα ιστορικά πρόσωπα διαφορετικών εποχών συνυπάρχουν μέσα στη γελοιογραφία ενός χρόνου συνολικού, πέρα από τον αναχρονισμό. Ο Ιούλιος Καίσαρας και ο Βερσιζεντόριξ, συναντούν τους Μπήτλς, τον Κερκ Ντάγκλας, το μποτλιάρισμα, τη γραφειοκρατία και την ξενοφοβία.

Οι ήρωες ερωτεύονται κοκκινίζοντας, βοηθούν ο ένας τον άλλο χωρίς ανταλλάγματα, καταναλώνουν εντυπωσιακές ποσότητες αγριογούρουνων, και, όταν καυγαδίζουν, κανείς δεν παθαίνει στην πραγματικότητα κακό. Συμμετέχουν στην ιστορία με τον ίδιο τρόπο που ένα παιδί φαντάζεται τον εαυτό του στο παρελθόν, όταν διαβάζει Ιστορία: δίπλα στα ιστορικά πρόσωπα, πρωταγωνιστής με διακριτή παρουσία, με το ανάστημα που μόνο τα παιδικά χρόνια μπορούν να δώσουν.

Κείμενα
φυλλαδίου
Στ. Βασιλειάδης

Συντελεστές
έκθεσης

Αντ. Τζωρτζιάτου
Κασ. Λάζαρη
Στ. Βασιλειάδης
Βασ. Λάμπρου
Λ. Φάτσιου
Γ. Δερμιτζόγλου
Κ. Κουντούρη
Β. Ζώνη

Μετάφραση στη γαλλική
Ευθ. Βρύση

Διοργάνωση:

Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης
Μαμούθ Κόμιξ

ΑΒ' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων

Με την ευγενική υποστήριξη:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

ΕΥΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΙΣΤ. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ Ν.ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας
09 Φεβρουαρίου ~ 31 Μαρτίου 2012

09.00 ~ 17.00 (καθημερινά πλην Δευτέρας)

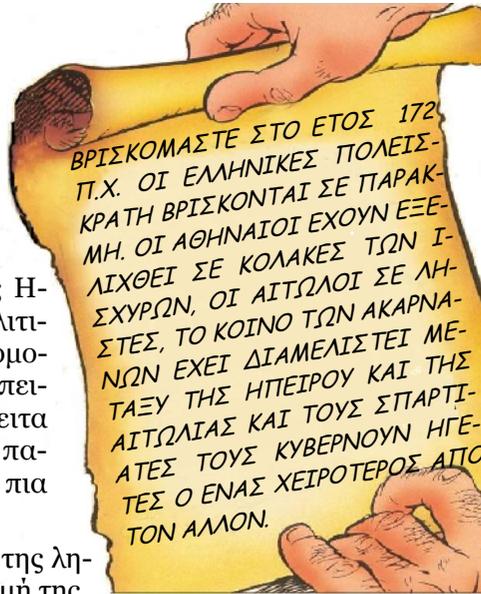

«Το 50 π.Χ. όλη η Γαλατία βρίσκεται υπό ρωμαϊκή κατοχή. Όλη; Όχι! Ένα χωριό ανυπόταχτων Γαλατών αντιστέκεται ακόμη και θα αντιστέκεται για πάντα στους εισβολείς». Ή μήπως το θυμάστε έτσι: «Βρισκόμαστε στο 50 π.Χ. Όλη η Γαλατία είναι κάτω από ρωμαϊκή κατοχή... Όλη; Όχι! Ένα χωριό που το κατοικούνε αδιόρθωτοι Γαλάτες αντιστέκεται ακόμα και θα αντιστέκεται πάντα στον κατακτητή»;

Θα μπορούσαμε να μαντέψουμε την ηλικία σας από την απάντησή σας.... Κι αν ένας από τους στόχους της αρχαιολογίας είναι η προσπάθεια χρονολόγησης, είναι ο τρόπος αφήγησης του παρελθόντος που την κάνει συναρπαστική. Όμως η αφήγηση μιας ιστορίας δεν είναι αποκλειστικό προνόμιο των αρχαιολόγων...

Από τις 9 Φεβρουαρίου 2012 η λεπτοκαμωμένη φιγούρα του **Αστεριξ**, ο πλούσιος σε καμπύλες **Οβελίξ** και όλο το **γαλατικό χωριό** θα βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηγουμενίτσας για να αφηγηθούν την ιστορία της αρχαίας Θεσπρωτίας με το δικό τους μοναδικό τρόπο, χρησιμοποιώντας το παρελθόν ως όχημα για να σχολιάσουν φαινόμενα της σύγχρονης ζωής. *Alea jacta est (1)*.

Η δράση θα μπορούσε να τοποθετηθεί στο 172 π.Χ. τις παραμονές του Γ' Μακεδονικού πολέμου, η λήξη του οποίου σήμανε την υποδούλωση της Ηπείρου και τη δημιουργία ενός από τα πρώτα προτεκτοράτα στο δυτικό κόσμο. Και η περιπέτεια θα μπορούσε να αρχίζει κάπως έτσι...

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΣΤΟ ΕΤΟΣ 172 Π.Χ. ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ-ΚΡΑΤΗ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗ. ΟΙ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΕΧΟΥΝ ΕΞΕΛΙΧΘΕΙ ΣΕ ΚΟΛΑΚΕΣ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΩΝ, ΟΙ ΑΙΤΩΛΟΙ ΣΕ ΛΗΣΤΕΣ, ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΤΩΝ ΑΚΑΡΝΑΝΩΝ ΕΧΕΙ ΔΙΑΜΕΛΙΣΤΕΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ ΤΟΥΣ ΚΥΒΕΡΝΟΥΝ ΗΓΕΤΕΣ Ο ΕΝΑΣ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ.

Το άλλοτε πανίσχυρο βασίλειο της Ηπείρου έχει χάσει την κρατική και πολιτική του οντότητα. Το αβασιλευτο ομοσπονδιακό κράτος του Κοινού των Ηπειρωτών που ιδρύεται το 232 π.Χ., έπειτα από την πτώση της βασιλείας, αν και παραμένει υπολογίσιμη δύναμη, είναι πια περιορισμένο εδαφικά.

Οι συνεχείς πόλεμοι, το γιγάντωμα της ληστείας και της πειρατείας και η παρακμή της πόλης-κράτους έχουν κάνει την ανθρώπινη ζωή εξαιρετικά αβέβαιη.

(1) Ο κύβος ερρίφθη! Το είπε ο Ιούλιος Καίσαρας (101-44 π.Χ.), Ρωμαίος στρατηγός και ύπατος, όταν πέρασε τον Ρουβικώνα, αλλά ήταν παλιότερη ελληνική φράση, που αποδίδεται στον κωμικό ποιητή Μένανδρο.

ΡΟΔΟ ΚΑΙ ΞΙΦΟΣ, ΣΕΛ 6

Σε μια ήσυχη γειτονιά, μακριά από την πολυσύχναστη αγορά, ένας γραφέας δίδασκε στα παιδιά τα μυστικά της τέχνης του.

Ακόμα πιο πέρα, κοντά στα τείχη της πόλης, έκαιγαν οι φωτιές των κεραμικών και μεταλλουργικών εργαστηρίων.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΦΡΟΣ, ΣΕΛ. 11

Στο δάσος που περιέβαλε τις πόλεις, οι γιατροί και οι μαθητές τους μάζευαν άνθη, φύλλα και βλαστούς από βότανα, με τα οποία έφτιαχναν τα φαρμακευτικά ποτά, τα έλαια και τις αλοιφές που χρειαζόνταν για τη θεραπεία των ασθενών.

Όμως, οι πολεμικές προετοιμασίες είχαν ολοκληρωθεί και τον χειμώνα του 169 π.Χ. ο Appius Claudius πολιόρκησε τη Φανοτή με στρατό 6.000 ανδρών, αποτελούμενο από Ρωμαίους, Χάονες και Θεσπρωτούς, που προφανώς του είχε παραχωρήσει ο Χάροψ.

Η πόλη αντιστάθηκε επιτυχώς και απέκρουσε την πολιορκία.

Το καλοκαίρι του ίδιου έτους το νοτιοανατολικό τμήμα της Ηπείρου ενισχύθηκε με μακεδονικές φρουρές. Παράλληλα, η βορειοδυτική Ήπειρος οργανώθηκε υπό τη ρωμαϊκή επικυ-

ριαρχία από τον Χάροπα και τους οπαδούς του.

Δεν υπήρχε πλέον ένα ηπειρωτικό κράτος αλλά δύο. Η διαχωριστική τους γραμμή φαίνεται ότι ακολουθούσε κατά προσέγγιση το σύνορο που χώριζε κατά τον 4ο αιώνα π.Χ. τη Μολοσσία και τη Θεσπρωτία από τη Χαονία.

ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΨΑΡΕΥΕΙΣ ΤΑ ΨΑΡΙΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ.

ΕΓΩ ΚΥΡΙΕ ΜΟΥ, ΠΟΥΛΑΩ ΨΑΡΙ ΑΠΟ ΤΗ ΛΟΥΤΕΤΙΑ! ΕΓΩ ΣΕΒΟΜΑΙ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ!

Όσο συνεχίζονταν οι πολεμικές προετοιμασίες, ο Αστεριξ και ο Οβελίξ, καθώς ήταν ετοιμοπόλεμοι χάρη στο φίλτρο του δρυΐδη Πανοραμιξ είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν τις θεσπρωτικές πόλεις και την καθημερινή ζωή των απλών κατοίκων.

Στην αγορά οι πραγματευτάδες διαλαλούσαν το εμπόρευσμά τους. Ξεχώριζαν οι πάγκοι των ψαράδων με τα φρέσκα ψάρια του Ιονίου.

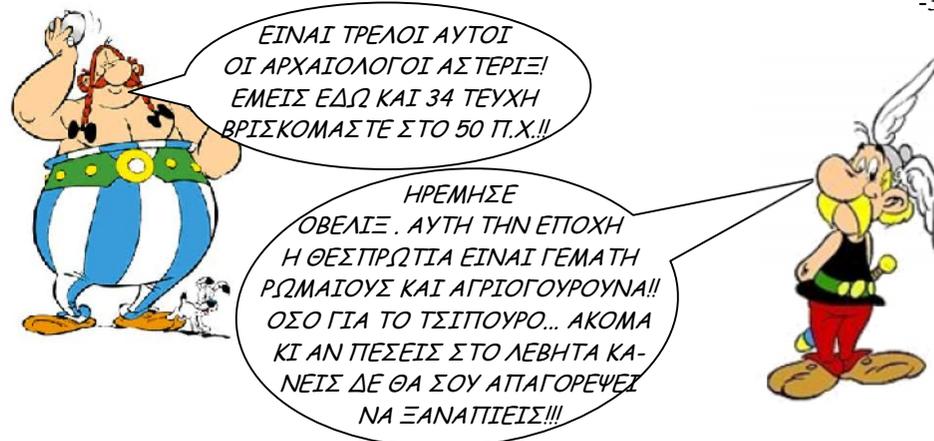
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ, ΣΕΛ. 8

ΖΥΓΩΣΤΕ, ΖΥΓΩΣΤΕ ΕΧΩ ΜΕΤΑΞΙ ΑΠ' ΤΟ ΛΟΥΓΔΟΥΝΟΥΜ (*) ΒΕΛΟΥΔΑ ΑΠ' ΤΗ ΣΑΜΑΡΟΜΠΡΙΒΑ(*) ΚΛΕΨΥΔΡΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΒΕΣΟΝΤΙΟ (*)

Έμποροι από όλες τις πόλεις της Ηπείρου διέσχιζαν, με τα κάρα τους φορτωμένα, τους μεγάλους πλακόστρωτους δρόμους και μόλις πουλούσανε τα εμπορεύματά τους πήγαιναν στην αγορά και γέμιζαν την καρότσα με άλλα καινούρια. Ύστερα ταΐζανε καλά τα βόδια τους, πίνανε μπόλικο κρασί κι άρχιζαν πάλι να τριγυρνάνε σε χωριά και κεφαλοχώρια.

ΟΒΕΛΙΞ ΚΑΙ ΣΙΑ, ΣΕΛ. 23

ΕΙΝΑΙ ΤΡΕΛΟΙ ΑΥΤΟΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ ΑΣΤΕΡΙΞ! ΕΜΕΙΣ ΕΔΩ ΚΑΙ 34 ΤΕΥΧΗ ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ ΣΤΟ 50 Π.Χ.!!

ΗΡΕΜΗΣΕ ΟΒΕΛΙΞ. ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ Η ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ ΕΙΝΑΙ ΓΕΜΑΤΗ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ!! ΟΣΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΣΙΠΟΥΡΟ... ΑΚΟΜΑ ΚΙ ΑΝ ΠΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΛΕΒΗΤΑ ΚΑΝΕΙΣ ΔΕ ΘΑ ΣΟΥ ΑΠΑΓΟΡΕΨΕΙ ΝΑ ΞΑΝΑΤΙΣΕΙΣ!!!

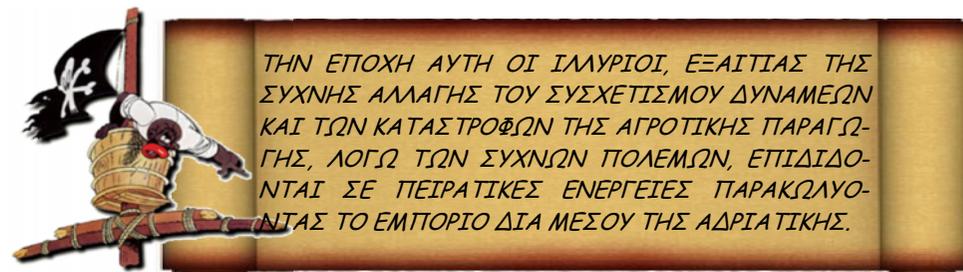
Στην Ελλάδα παρατηρείται το φαινόμενο της «ολιγανθρωπίας» και της «ατεκνίας» (Πολύβιος 36, 17, 5, κ.εξ.). Στην πολιτική επικρατεί ο κυνισμός, ενώ οι συμμαχίες είναι ρευστές και εξαιρετικά ευμετάβλητες.

Η Ήπειρος, έχοντας εγκαταλείψει διαδοχικά τη συμμαχία με τους Μακεδόνες, τους Αιτωλούς, τους Ακαρνάνες και τους Ιλλυριούς, στρέφεται εκ νέου στη Μακεδονία, τη μόνη δύναμη που θα μπορούσε να διασφαλίσει την ειρήνη ενώνοντας όλους τους Έλληνες εναντίον των Ρωμαίων, οι οποίοι επιζητούσαν να επεκτείνουν την επιρροή τους και στην Ελλάδα.

Όμως, η αυξανόμενη επιθετικότητα της Μακεδονίας ώθησε τα ελληνικά κράτη να στραφούν στη ρωμαϊκή Σύγκλητο για να ζητήσουν προστασία, δίνοντας την αφορμή στη Ρώμη να επιτεθεί εναντίον της Μακεδονίας.

Το φθινόπωρο του 172 π.Χ. αποβιβάζονται στην Κέρκυρα πέντε Ρωμαίοι απεσταλμένοι για να προετοιμάσουν το έδαφος των πολεμικών επιχειρήσεων στην Ήπειρο.

Την ίδια εποχή με απόλυτη μυστικότητα αγκυροβολούν στον έρημο λιμένα της Ηγουμενίτσας «ἔστι δὲ τὰ Σύβοτα τῆς Θεσπρωτικῆς λιμὴν ἑρήμιος» (Θουκυδίδης 1.50.3 κ.εξ.) οι ήρωές μας, έχοντας αντιμετώπισει επιτυχώς τους τρομερούς Ιλλυριούς πειρατές.

ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΑΥΤΗ ΟΙ ΙΛΛΥΡΙΟΙ, ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΧΝΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΣΥΧΝΩΝ ΠΟΛΕΜΩΝ, ΕΠΙΔΙΔΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΙΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΑΡΑΚΛΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΤΙΚΗΣ.

Με ενέργειες του Marcius Philippus και του Aulus Atilius Serranus, που είχαν αναλάβει την Ήπειρο, την Αιτωλία και τη Θεσσαλία, συνήλθε στο θέατρο των Γιτάνων μεγάλη συνέλευση του Κοινού των Ηπειρωτών, που ενέκρινε τη συμμαχία με τους Ρωμαίους και την αποστολή 400 οπλιτών στην Ορεστίδα, μεταξύ Μακεδονίας και Ηπείρου, στην περιοχή της Καστοριάς, για να επιτηρούν τα στρατηγικά σημεία προς την Ήπειρο από τον μακεδονικό στρατό.

ΕΙΝΑΙ ΑΓΥΡΙΣΤΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΟΙ ΘΕΣΠΡΩΤΟΙ!!! ΑΝ ΔΕΝ ΤΟΥΣ ΠΕΙΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΘΑ ΤΟΥΣ ΠΕΙΣΟΥΝ ΟΙ ΛΕΓΕΩΝΕΣ ΜΟΥ... SI VIS PACEM, PARA BELLUM (1)

DENTE LUPUS, CORNU TAURUS PETIT (2)

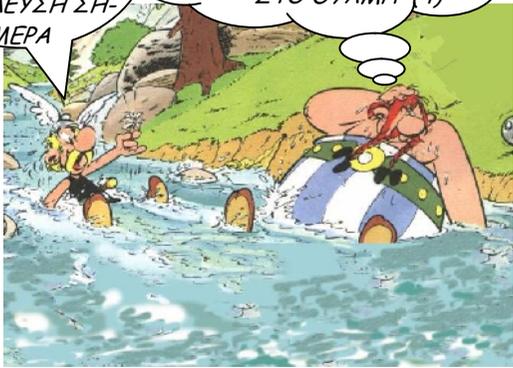
Παράλληλα, οι δύο Ρωμαίοι ύπατοι φρόντισαν ώστε να αναδειχθεί σε ηγετική μορφή ο φιλωρωμαίος Θεσπρωτός πολιτικός Χάροψ Μαχατάς.

Όμως, στα τελευταία εδώλια του θεάτρου βρισκόταν όλη η «γαλατική αποστολή», που μέσω του πλωτού Καλαμά είχε καταφθάσει στη θεσπρωτική πρωτεύουσα, τα Γίτανα.

Δεν υπάρχουν απόλυτες αλήθειες! Για κάθε άποψη υπάρχει και η αντίθετη, αρκεί να έχει κανείς τη διάθεση να την αναλύσει και να την κατανοήσει σκεφτόταν ο Κακοφωνίξ, που ως βάρδος έπαιρνε μέρος στα συμβούλια των σοφών του γαλατικού χωριού και ήξερε από ρητορική, όση ώρα άκουγε τις αγορεύσεις των Ρωμαίων.

ΑΚΟΥΩ ΦΩΝΕΣ! ΛΕΣ ΝΑ ΦΤΑΝΟΥΜΕ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ; ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

ΑΝΤΙ ΓΙΑ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΚΑΙ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ ΒΡΗΚΑΜΕ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΤΩΝ ΜΟΛΟΣΣΩΝ (3) ΣΤΟ ΘΥΑΜΗ (4)

- (1) Αν θέλεις ειρήνη, προετοιμάσου για πόλεμο.
- (2) Ο λύκος με τα δόντια κι ο ταύρος με τα κέρατα (δηλαδή: καθένας με τα όπλα του).
- (3) Το ισχυρότερο ηπειρώτικο φύλο που κατοικούσε γύρω από το λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων.
- (4) Η αρχαία ονομασία του Καλαμά.

Κι όταν οι Ρωμαίοι τελείωσαν, τα δάχτυλα του βάρδου κινήθηκαν πάνω στις χορδές της λύρας, μοιάζοντας με αράχνη που υφαίνει τον ιστό της, έναν ιστό από νότες. Η μουσική ξεκίνησε, απαλή, γλυκιά, μ' έναν τόνο μελαγχολίας. Μια ιστορία θα ακουγόταν; Μια ανάμνηση; Ίσως ένα ποίημα για ήρωες, μάγους και ξεχασμένες θεότητες;

ΑΚΟΥΣΤΕ ΜΕ ΘΕΣΠΡΩΤΟΙ! Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΣΑΣ. ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΔΩΣΕΙ ΘΑΡΡΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΡΔΙΕΣ ΤΩΝ ΓΕΝΝΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ, ΘΑ ΚΑΝΕΙ ΤΟΥΣ ΜΑΓΟΥΣ ΝΑ ΞΕΧΑΣΟΥΝ ΤΑ ΞΟΡΚΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΤΡΑΝΟΥΣ ΒΑΡΔΟΥΣ, ΣΑΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΜΟΥ, ΝΑ ΧΑΣΟΥΝ ΤΗ ΛΑΛΙΑ ΤΟΥΣ...

Η φωνή του βάρδου ακούστηκε καθαρή, κρυστάλλινη σαν το διαμάντι, γεμάτη λύπη και πόνο.

Όταν ο βάρδος τελείωσε το τραγούδι του, το συγκεντρωμένο πλήθος άρχισε να επευφημεί το Θεόδοτο και το Φιλόστρατο, τους στρατηγούς που υποστήριζαν τη συμμαχία με τη Μακεδονία ενάντια στη Ρώμη.

Ο Κακοφωνίξ είχε πετύχει το σκοπό του. Σα βάρδος ήξερε πολύ καλά ότι το μόνο που μπορεί να νικήσει το χρόνο, να παραμείνει άφθαρτο και αιώνιο είναι, φυσικά, ένα τραγούδι. Και τα έπη είναι τραγούδια. Οι ιστορίες είναι τραγούδια, οι λέξεις μας είναι τραγούδια. Κι έτσι οι ιστορίες, τα τραγούδια, τα παραμύθια, η ποίηση, γίνονται όπλα τόσο ισχυρά όσο κι ένα βέλος ή ένα σπαθί.

Μετά τη μάχη των λόγων στο θέατρο των Γιτάνων, όλα έδειχναν ότι σύντομα θα άρχιζε ο πραγματικός πόλεμος. Αλλά οι ηπειρώτες στρατηγοί ήξεραν ότι θα έχαναν μια ολομέτωπη επίθεση εναντίον των καλύτερα εκπαιδευμένων ρωμαϊκών λεγεώνων.

Έτσι, η στρατηγική τους ήταν να πλήττουν τα ρωμαϊκά στρατεύματα, που αποβιβάζονταν στην Ιλλυρία και προχωρούσαν μέσα από τα δύσβατα στενά της ορεινής Ηπείρου προς τη Θεσσαλία και τη Μακεδονία, με μικρές επιχειρήσεις ανταρτοπόλεμου μέχρι να προκαλέσουν τόση φθορά, ώστε οι Ρωμαίοι να αναγκαστούν να υποχωρήσουν στην Ιταλία.

Την άνοιξη του 170 π.Χ., οι δύο φιλομακεδόνες Ηπειρώτες στρατηγοί, ο Θεόδοτος και ο Φιλόστρατος, επιχείρησαν να συλλάβουν το νέο ύπατο Aulus Hostilius Mancinus κατά τη διαμονή του στη Φανοτή (1), καθώς κατευθυνόταν προς τη Θεσσαλία για να αναλάβει τη διοίκηση των ρωμαϊκών λεγεώνων. Το χτύπημα δεν ήταν σοβαρό και, μολονότι το σχέδιο απέτυχε, κλίμα αναστάτωσης και οργής επικρατούσε σε όλη τη Θεσπρωτία. Ατέλειωτες σκληρές μάχες διαδέχονταν η μία την άλλη.

(1) Σημ. Ντόλιανη. Αρχαία θεσπρωτική πόλη κοντά στον Παραπόταμο.

Ρενέ Γκοσινί - Αλμπέρ Ουντερζό, οι μυθιστορίες του Αστεριξ

Ο Αλμπέρ Ουντερζό γεννήθηκε το 1927 στο Fismes της Γαλλίας από Ιταλούς μετανάστες. Από το νηπιαγωγείο δείχνει μια πραγματική έφεση για το σχέδιο και πολύ γρήγορα έλκεται από τους χαρακτήρες του Walt Disney.

Λίγο πριν το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, πέρασε με επιτυχία στις εξετάσεις της σχολής Μηχανολογίας, φιλοδοξώντας να γίνει μηχανικός αεροσκαφών.

Το 1942 μετακόμισε στη Βρετάνη, στη δυτική Γαλλία, αλλά σύντομα αναγκάστηκε να επιστρέψει στο Παρίσι για να βοηθήσει τον πατέρα του, τον ναυπηγό ξύλου. Πολλά χρόνια αργότερα, ήταν αυτός που επέλεξε να τοποθετήσει το χωριό του Αστεριξ στη Βρετάνη, εξαιτίας της ανάμνησης της ευχάριστης διαμονής του εκεί κατά τον πόλεμο.

Μετά το τέλος του πολέμου, δοκίμασε την τύχη του στο κινούμενο σχέδιο, δούλεψε ως ρεπόρτερ και σκιτσογράφος για διάφορα περιοδικά και δημιούργησε νέους χαρακτήρες, που θα ήταν η αρχή μιας μακράς σειράς ηρώων με μπόλικους μυς, που του άρεσαν ιδιαίτερα.

Το 1951 συνεργάζεται για πρώτη φορά με το Ρενέ Γκοσινί, που μόλις είχε έρθει από την Αμερική, στο πρακτορείο *World Press*. Από τη συνεργασία τους θα γεννηθούν πολλοί ήρωες, ανάμεσα τους και ο Ούμπα-πα, στον οποίο, πολλοί βλέπουν έναν πρόδρομο του Αστεριξ.

Το 1956 οι Ουντερζό, Γκοσινί και Ζαν Μισέλ Σαρλιέ θα δημιουργήσουν την εκδοτική εταιρεία, *Edifrance-Edipresse*, που θα τους δώσει την ευκαιρία να εκφραστούν ανεξάρτητα. Ακολουθούν μερικά δύσκολα χρόνια, μέχρι την έκδοση του περιοδικού *Pilote*, στο πρώτο τεύχος του οποίου παρουσιάζεται η πρώτη σελίδα των περιπετειών του Αστεριξ του Γαλάτη.

Από το 1968 και μετά, ο Ουντερζό εγκαταλείπει τους άλλους του ήρωες και αποφασίζει να αφοσιωθεί στον κοντόσωμο Γαλάτη και στην παρέα του. Το 1974 ίδρυσε μαζί με το Γκοσινί το στούντιο *Idefix*. Μετά το θάνατο του τελευταίου, ο Ουντερζό συνεχίζει μόνος του την παραγωγή του κόμικ.

Το στυλ του αποτελεί μίγμα της αμερικανικής και γαλλο-βελγικής σχολής και είναι άμεσα αναγνωρίσιμο και αποδεκτό από αναγνώστες κάθε ηλικίας. Σύμφωνα με την Ουνέσκο είναι ο δέκατος συχνότερα μεταφρασμένος Γάλλος συγγραφέας και ο τρίτος συχνότερα μεταφρασμένος συγγραφέας γαλλικού κόμικ πίσω από το Ρενέ Γκοσινί.

Ρενέ Γκοσινί - Αλμπέρ Ουντερζό, οι μυθιστορίες του Αστεριξ

Ο Ρενέ Γκοσινί γεννήθηκε στο Παρίσι το 1926 από πολωνική οικογένεια με εβραϊκές καταβολές. Δυο χρόνια μετά τη γέννησή του, η οικογένειά του μετακόμισε στην Αργεντινή, εξαιτίας των εργασιακών υποχρεώσεων του πατέρα του.

Από πολύ μικρός ξεκίνησε να ζωγραφίζει και σύντομα διαπιστώθηκε το έμφυτο χιούμορ του, που λέγεται ότι το χρησιμοποιούσε ώστε να ανταπεξέλθει στο ντροπαλό του χαρακτήρα!

Το 1945 ο θάνατος του πατέρα του, ανάγκασε τον Ρενέ να εργαστεί αρχικά ως λογιστής σε εργοστάσιο και έπειτα σαν εικονογράφος σε διαφημιστική εταιρεία. Λίγο αργότερα, μετακόμισε στη Νέα Υόρκη μετά από πρόταση του θείου του.

Άνεργος ή απασχολούμενος σε ευκαιριακές δουλειές, επέλεξε να υπηρετήσει τη θητεία του στο γαλλικό στρατό και το 1947 επέστρεψε στις Η.Π.Α., όπου κατάφερε αρχικά να προσληφθεί σε ένα μικρό στούντιο και κατόπιν να αναλάβει τη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή στον εκδοτικό οίκο *Kunen*.

Την ίδια περίοδο συνδέθηκε με τον Ζόρζ Τρουαφοντέν, που το 1951 τον προσέλαβε ως καλλιτεχνικό διευθυντή στον εκδοτικό οίκο του στο Παρίσι. Εκεί συνεργάστηκε για πρώτη φορά με τον Αλμπέρ Ουντερζό. Όμως, η συνδικαλιστική δράση στοίχισε στο Γκοσινί τη δουλειά του, γεγονός που στάθηκε αφορμή για την ίδρυση της δικής του εκδοτικής εταιρείας, της *Edifrance-Edipresse*, μαζί με τους Ουντερζό και Μισέλ Σαρλιέ.

Στις 29 Οκτωβρίου του 1959 το πρώτο τεύχος του *Pilote*, που εκδίδεται από την κοινοπραξία *Edifrance-Edipresse*, παρουσιάζει στη σελίδα 20, τις περιπέτειες του Αστεριξ του Γαλάτη, γνωρίζοντας άμεση επιτυχία, με πωλήσεις άνω των 200.000 τευχών.

Αν και άρρηκτα συνδεδεμένος με τον Αστεριξ, στη φαντασία του Γκοσινί οφείλονται, επίσης, πολλές από τις περιπέτειες του τρελού βεζιρη Ιζνογκούντ, του Μικρού Νικόλα, του Βαλεντίν, του Ούμπα-Πα και φυσικά, του Λούκι Λουκ.

Στις 5 Νοεμβρίου του 1977, σε ηλικία 51 ετών πεθαίνει από καρδιακή προσβολή κατά τη διάρκεια ασκήσεων για ιατρικό τσεκ απ.